

СИЛАБУС
Медсестринство в педіатрії
(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова дисципліна
(дисципліна обов'язкова/вибіркова)

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
спеціальність	223 «Медсестринство»
кваліфікація освітня	бакалавр медсестринства
кваліфікація професійна	сестра медична
освітньо-професійна програма	«Сестринська справа»
форма навчання	денна
курс(и) та семестр(и)	III курс – 5-6 семестр
вивчення навчальної дисципліни	IV курс – 7-8 семестр

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Прізвище, ім'я, по батькові викладача (викладачів), науковий ступінь, учене звання	Цвіренко Світлана Миколаївна, к.мед.н., доцент Гасюк Наталія Іванівна, к.мед.н., доцент Зюзіна Лариса Степанівна, к.мед.н., Фастовець Марина Миколаївна, к.мед.н., доцент Соловійова Галина Олексіївна, к.мед.н., доцент Чернявська Юлія Ігорівна, к.мед.н., доцент Жук Людмила Анатоліївна, к.мед.н. Козакевич Вероніка Клавдіївна, к.мед.н. Мелащенко Олена Іванівна, к.мед.н.
Профайл викладача (викладачів)	https://pediatric-one.pdmu.edu.ua/team
Контактний телефон	(0532) 68-74-28
E-mail:	pediatric1@pdmu.edu.ua
Сторінка кафедри на сайті ПДМУ	https://pediatric-one.pdmu.edu.ua/

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг навчальної дисципліни

Кількість кредитів / годин – 15 /450, із них:

Лекції (год.) – 40 Практичні (год.) – 200

Самостійна робота (год). – 210

Вид контролю: підсумковий модульний контроль та проміжні підсумкові модулі

Політика навчальної дисципліни

визначається системою вимог відповідно до норм законодавства України щодо академічної доброчесності, Статуту, положень ПДМУ та інших нормативних документів. При організації освітнього процесу в ПДМУ викладачі та здобувачі освіти діють відповідно до:

- «Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті»;
- «Положення про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти та співробітників Полтавського державного медичного університету»;
- «Правил внутрішнього розпорядку для студентів Полтавського державного медичного університету»;
- «Положення про організацію та методiku проведення оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті»;
- «Положення про організацію самостійної роботи студентів в Полтавському державному медичному університеті»;
- «Положення про відпрацювання пропущених занять і незадовільних оцінок здобувачами вищої освіти Полтавського державного медичного університету»;
- «Положення про порядок формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачами освіти ПДМУ»;
- «Положення про рейтинг здобувачів вищої освіти Полтавського державного медичного університету»;
- «Положення про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці»;

– «Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти» та ін. (<https://www.pdmu.edu.ua/n-process/departament-npr/normativni-dokumenti>).

Кафедрою створене якісне та безпечне освітнє середовище. Практичні заняття проводять на базах:

- КП «Дитяча міська клінічна лікарня Полтавської міської ради».
- Перинатальний центр КП «ПОКЛ ім. М.В. Скліфосовського ПОР»
- Клініко-симуляційний центр ПДМУ,

що дає змогу здобувачам освіти долучитися на практиці до майбутньої професійної діяльності.

Опис навчальної дисципліни (анотація).

Дисципліна Медсестринство в педіатрії відображає сучасний стан галузі і включає питання про найважливіші досягнення педіатрії, невідкладних станів, профілактики та зниження захворюваності дітей різного віку. Вивчення дисципліни має важливе значення для майбутніх медсестер-бакалаврів, оскільки саме вони повинні вміти надавати висококваліфіковану долікарську медичну допомогу дітям різного віку, вміти виконувати медичні маніпуляції з діагностичною та лікувальною метою, користуватися медичною апаратурою, проводити лікувально-профілактичні заходи. Тому при вивченні даної дисципліни значна роль відводиться вивченню: анатомо-фізіологічних особливостей дітей різного віку, розвитку дитини, вигодовування здорових і хворих дітей, соматичних та інфекційних захворювань у дітей, оволодінню сучасними методами лабораторної та інструментальної діагностики, розвитку клінічного мислення у майбутніх фахівців, вмінню надавати невідкладну долікарську допомогу при невідкладних станах у дітей. Крім теоретичної і практичної професійної підготовки значна увага приділяється також формуванню особистості медичного працівника, де важливе значення має культура спілкування, етика поведінки, психологічна підготовленість до роботи з хворими дітьми та їх родинами.

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни (міждисциплінарні зв'язки)

Медсестринство педіатрії, як навчальна дисципліна ґрунтується на вивченні анатомії людини, фізіології, Основи екології та профілактичної медицини, Основи медсестринства, Громадське здоров'я та громадське медсестринство, Ріст та розвиток людини, Медична та соціальна реабілітація та інтегрується з дисциплінами Клінічне медсестринство в педіатрії, Медсестринство у внутрішній та сімейній медицині, Медсестринство в хірургії, Медсестринство в акушерстві та гінекології, Медсестринство в інфектології та епідеміології, Обстеження та оцінка стану здоров'я людини, Українська мова (за професійним спрямуванням).

Мета та завдання навчальної дисципліни

- **метою вивчення навчальної дисципліни** є здобуття студентами систематизованих знань і професійних навичками з організації стратегії і тактики дій медичного працівника при наданні медичної допомоги дітям різного віку, вмінь застосовувати знання у процесі подальшого навчання і у професійній діяльності.

- **основними завданнями вивчення дисципліни** є здобуття знань про:

Педіатрію як науку про здорову і хвору дитину. Періоди дитячого віку.

Особливості фізичного та психомоторного розвитку дітей різного віку.

Анатомо-фізіологічні особливості та методiku обстеження органів і систем у дітей різного віку.

Головні ознаки соматичних захворювань дітей різних вікових груп та основні підходи до лікування.

Головні ознаки інфекційних захворювань дітей та основні підходи лікування.

Раціональне вигодовування немовлят та дітей старших 1 року.

Компетентності та результати навчання згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє дисципліна «Медсестринство в педіатрії».

Згідно з вимогами Стандарту дисципліна забезпечує набуття здобувачами освіти компетентностей:

- **інтегральна компетентність:** здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

- загальні компетентності (ЗК):

ЗК 04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 09. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК 10. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК 11. Здатність працювати в команді.

ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 13. Здатність діяти на основі етичних міркувань

- спеціальні (фахові) компетентності (СК):

С(Ф)К.01.Здатність застосовувати професійні та правові стандарти в повсякденній професійній практиці.

С(Ф)К.02.Здатність розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності і визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях та станах.

С(Ф)К.03.Здатність задовольнити потреби пацієнта/клієнта протягом різних періодів усього життя (включаючи процес вмирання) шляхом планування, допомоги і виконання медсестринських втручань, оцінки та корекції індивідуальних планів догляду, створених у співпраці з пацієнтом/клієнтом, особами, що доглядають, членами сім'ї та іншими медичними і соціальними працівниками.

С(Ф)К.04.Застосовування професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнтові/клієнтові гідного ставлення, приватності/інтимності/, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.

С(Ф)К.05.Здатність ефективно застосовувати сукупність медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення догляду на основі холістичного (цілісного) підходу, враховуючи задоволення потреб пацієнта у комфорті, харчуванні, особистій гігієні та здатності особи задовольняти свої щоденні потреби.

С(Ф)К.06.Здатність ефективно застосовувати сукупність професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій при оцінці функціонального стану пацієнтів/клієнтів, підготовці їх до діагностичних досліджень та заборі біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.

С(Ф)К.07.Збереження власного здоров'я фахівця при здійсненні догляду, виконанні аніпуляцій та процедур, при переміщенні і транспортуванні пацієнта/клієнта.

С(Ф)К.08.Профілактична діяльність медичної сестри, направлена на збереження і зміцнення здоров'я, попередження захворювань й інформування та навчання пацієнта та членів його родини.

С(Ф)К.09.Здатність здійснювати організацію, впровадження та контроль медсестринського процесу в паліативній та хоспісній допомозі.

С(Ф)К.13.Здатність виявляти зв'язок клінічних проявів захворювань з результатами додаткових методів дослідження.

С(Ф)К.14. Здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу при різних гострих станах.

Програмні результати навчання згідно з освітньо-професійною програмою,

формуванню яких сприяє дисципліна:

ПРН 1. Проводити суб'єктивне та об'єктивне обстеження різних органів і систем пацієнта та оцінювати отримані дані (за списком 1).

ПРН 2. Проводити діагностику згідно спеціалізації: виявляти та оцінювати проблеми пацієнта. ПРН 3. Планувати медсестринські втручання.

ПРН 8. Виконувати медичні маніпуляції (за списком 2) з метою забезпечення санітарнопротиепідемічного режиму.

ПРН 12. Належно виконувати медичні маніпуляції з метою проведення заходів щодо стабілізації функціонального стану організму (за списком 5), спираючись на загальні фізико-хімічні закономірності, що лежать на основі процесів життєдіяльності людини.

ПРН 13. Виписувати, зберігати та застосовувати фармакологічні засоби (за списком 7).

ПРН 14. Вміти підготувати пацієнта, здійснити забір і скерування біологічного матеріалу на лабораторне та інструментальне дослідження (за списком 8).

ПРН 16. Здатність до точності при здійсненні взаємозалежних професійних функцій (за списком 10).

ПРН 17. Планувати і проводити профілактичні та протиепідемічні заходи щодо інфекційних хвороб (за списком 11).

ПРН 18. Організовувати та проводити навчання пацієнтів та членів їхніх родин з медичних питань.

ПРН 19. Проводити медико-гігієнічну пропаганду.

ПРН 20. Належно вести відповідну медичну документацію.

ПРН 21. Належно виконувати медичні маніпуляції (за списком 3) з метою забезпечення особистої гігієни пацієнта.

ПРН 23. Координувати дії за допомогою поєднання декількох навичок для забезпечення харчування пацієнта (за списком 4).

По завершенню вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні

Знати та Вміти:

1. Оцінювати загальний стан пацієнта різних вікових періодів:
- Загальне оцінювання поведінки; Оцінювати положення тіла дитини; Оцінювати стан свідомості;

- Оцінювати фізичний розвиток дітей за допомогою проведення антропометричних вимірювань;

2. Проводити огляд дітей: шкіри, підшкірної основи, оцінювати висипку; периферійних лімфатичних вузлів; голови та обличчя; зів та мигдаликів; носа; вух; волосся (в тому числі на педикульоз); губ, ротової порожнини, язика; зубів (молочних та постійних), визначати відповідність схемі прорізування зубів; шиї, щитоподібної залози; нігтів.

3. Користуючись схемою і методикою обстеження пацієнта, за допомогою медичного обладнання, спираючись на знання анатомо-фізіологічних особливостей проводити огляд та обстеження у пацієнтів різних вікових груп: дихальної системи (оцінювання характеру кашлю та харкотиння; огляд грудної клітки; підрахунок частоти дихання, пальпацію грудної клітки, проведення спірометрії, визначення окружності грудної клітки під час вдиху та видиху); системи кровообігу (визначати серцевий поштовх та частоту серцевих скорочень, проводити перкусію та аускультацию серця, оцінювати пульсу та артеріального тиск на руках та ногах);

- опорно-рухового апарату (огляд та пальпація м'язів, хребта, кінцівок та суглобів, вимірювання об'єму рухів у суглобах); органів травлення (оцінювання блювотних мас та випорожнень, огляд живота та виконання поверхневої пальпації живота); сечовидільної системи (огляд зовнішніх сечових і статевих органів, перевірка симптому Пастернацького, оцінювання сечі та сечовипускання, визначення добового діурезу та водного балансу); нервової системи (оцінювати нервово-психічний розвиток та емоції та соціальну поведінку, перевіряти набуті уміння і навички);

4. Проводити забезпечення особистої гігієни хворої дитини: облаштовувати ліжко хворій дитині в залежності від віку; міняти натільну і постільну білизну; користуватися функціональним ліжком; доглядати за шкірою дітей різних вікових груп; доглядати за статевими органами хворих дітей та в разі нетримання сечі; здійснювати догляд за дітьми у разі закреп, діареї, нетримання калу; доглядати за очима новонароджених та дітей різних вікових груп; доглядати за вухами новонароджених та дітей різних вікових груп; доглядати за носовими

ходами новонароджених та дітей різних вікових груп; доглядати за порожниною рота новонароджених та дітей різних вікових груп; доглядати за шкірою в разі наявності пролежнів.

5. Забезпечувати енергетичними та пластичними потребами дітей, дотримуючись основних принципів лікувального харчування та харчування здорової дитини: складати приблизне добове меню згідно і віком пацієнта та рекомендованою дієтою; розраховувати об'єм та кратність харчування дитини першого року життя; годувати тяжко хворих дітей з ложки, пляшечки, соски; вводити харчові суміші через зонд.

6. Використовуючи стандарти професійної діяльності стабілізації функціонального стану організму дитини: доглядати за дитиною у різні періоди гарячки; проводити катетеризацію периферичних вен та догляд за катетером; доглядати за дітьми різних вікових груп у разі больового синдрому; доглядати за дитиною під час задишки; подавати кисень з кисневою подушки; подавати кисень через носові катетери, інтубаційну трубку, маску; доглядати за пацієнтом під час блювання; застосовувати газовідвідну трубку; промивати шлунок; виконувати очисну клізму; проводити катетеризацію сечового міхура м'яким катетером; промивати сечовий міхур.

7. Проводити підготовку пацієнта до інструментальних обстежень, забір біологічного матеріалу для лабораторних досліджень: визначати групи крові та резус-належність, проводити пробу на групову сумісність крові, проводити пробу на біологічну сумісність крові; проводити забір крові на біохімічні та серологічні дослідження; визначати рівень глюкози в крові за допомогою тест-смужок, глюкометра; проводити забір та посів крові для бактеріологічного дослідження; здійснювати постановку внутрішньошкірної алергійної проби; брати мазки та змиви з носоглотки на вірусологічне дослідження; брати мазки з мигдаликів, зіву і носа для бактеріологічного дослідження; проводити забір блювотних мас і промивних вод шлунку для лабораторного дослідження; проводити забір калу для копрологічного дослідження та виявлення яєць і личинок гельмінтів; проводити забір калу на бактеріологічне дослідження та для дослідження на приховану кров; проводити забір шлункового та дуоденального вмісту; проводити забір сечі для загального аналізу, за методом Нечипоренка, за Зимницьким, для бактеріологічного дослідження; проводити спірометрію, пікфлуометрію; рентгенологічного дослідження різних органів і систем; бронхоскопії, езофагогастродуоденоскопії, цистоскопії; ультразвукового дослідження органів черевної порожнини та малого таза; плевральної, стеральної, люмбальної та спостерігати за пацієнтом після процедури; проводити електрокардіографію.

8. Надавати невідкладну допомогу педіатричним пацієнтам різних вікових груп у випадку: нападу бронхіальної астми; стенозуючого ларинготрахеїту; асфіксії різної етіології; гострого порушення серцевого ритму; зневоднення; непритомності, колапсу; гіпертермічного синдрому; гіперглікемічної коми, гіпоглікемічної коми; порушень ритму серця; анафілактичного шоку; судом різної етіології; клінічної смерті.

9. Вести медичну документацію щодо пацієнта (заповнювати)

10. Вміти визначати джерело та місце знаходження потрібної інформації в залежності від її типу.

11. Вміти обробляти інформацію та проводити аналіз отриманої інформації.

Тематичний план лекцій (за модулями) із зазначенням основних питань, що розглядаються на лекції

п/п	Назва теми	Кіл-ть годин
	Модуль 1. Розвиток та вигодовування дітей	

	Організація педіатричної служби в Україні. Структура і функції дитячого стаціонару і поліклініки. 1. Організація педіатричної служби в Україні 2. Структура і функції дитячого стаціонару і поліклініки. 3. Роль середнього медичного працівника в організації медичної допомоги дітям. 4. Особливості організації лікувально-профілактичної допомоги дітям в поліклініці. 5. Основні обов'язки середнього медичного працівника на дільниці. 6. Основні функціональні обов'язки палатної медичної сестри 7. Основні принципи спілкування медичних сестер з хворою дитиною та її батьками. 8. Основні принципи спілкування медичних сестер з хворою дитиною та її батьками. 9. Планування м/с втручань. 10. Реалізація плану втручань 11. Оцінка ефективності м/с втручань 12. Методика обстеження дитини.	2
	Анатомо-фізіологічні особливості (АФО) органів і систем дітей різного віку 1. АФО шкіри у дітей. 2. АФО кістково-м'язової системи у дітей. 3. АФО органів дихання. 4. АФО серцево-судинної системи. 5. АФО нервової системи. 6. АФО шлунково-кишкового тракту. 7. АФО сечовидільної системи. 8. Особливості кровотворення і складу периферичної крові у дітей.	2
	Анатомо-фізіологічні особливості новонародженої дитини. Принципи виходжування новонароджених 1. Визначення новонародженої доношеної дитини. 2. Характеристика новонародженої доношеної дитини. 3. Первинний туалет новонародженої доношеної дитини. 4. Щоденний туалет новонародженої доношеної дитини. 5. Транзиторні стани. Прояви, тактика.	2
	Передчасно народжена дитина. Анатомо-фізіологічні особливості. Принципи виходжування. 1. Визначення. Термінологія 2. Причини передчасного народження 3. АФО недоношеної дитини 4. Організація медичної допомоги передчасно народженим дітям 5. Догляд, вигодовування і виходжування недоношеної дитини	
	Фізичний та психомоторний розвиток дітей різних вікових груп. Принципи і методи оцінки фізичного та психомоторного розвитку дітей. Семіотика порушень фізичного та психомоторного розвитку дітей. 1. Сучасні методи оцінки фізичного розвитку дітей. 2. Семіотика порушень фізичного розвитку дітей різних вікових груп. 3. Принципи оцінки психомоторного розвитку у дітей різного віку. 4. Семіотика порушень психомоторного розвитку у дітей раннього віку.	2

	Природне вигодовування немовлят. Значення годування груддю для здоров'я матері і дитини. Переваги природного вигодовування. Кількісний і якісний склад материнського молока. Імунологічна роль материнського молока. Методи розрахунку добового об'єму їжі та режиму харчування. Правила і техніка вигодовування. 1 Сучасні методи ведення лактації та грудного вигодовування. 2. Переваги грудного вигодовування. 3. Кількісний і якісний склад грудного молока. 4. Імунологічна роль материнського молока. 5. Методи розрахунку добового об'єму їжі, 6. режим харчування дитини 1-го року життя.	2
	Штучне вигодовування. Прикорм і корекція харчування. 1. Ознаки готовності дитини до введення прикорму. 2. Правила введення прикорму. 3. Рекомендована програма введення прикорму дітям першого року життя. 4. Потреба в білках, жирах, вуглеводах і енергії за добу при грудному вигодовуванні. 5. Гіпогалактія: ознаки, профілактика. Причини переведення дітей на штучне вигодовування. 6. Класифікація сучасних сумішей для штучного вигодовування дітей. 7. Критерії оцінки ефективності штучного вигодовування. 8. Потреба в харчових інгредієнтах і енергії при штучному вигодовуванні. 9. Терміни введення страв прикорму при штучному вигодовуванні.	2
	Модуль 2. Анатомо-фізіологічні особливості, методика досліджень та семіотика захворювань у дітей.	
	Патологія неонатального періоду 1. Основні фактори ризику та причини асфіксії, пологових травм, гемолітичної хвороби новонароджених. 2. Сестринський процес при патології новонароджених інфекційної та неінфекційної природи.	2
	Рахіт. Гіповітамінози. 1. Поняття про рахіт. 2. Причини виникнення. 3. Клінічні прояви рахіту. 4. Принципи діагностики і лікування. 5. Профілактика рахіту. 6. Роль медичної сестри у виконанні плану реабілітаційних заходів при рахіті.	2
0	Розлади ШКТ у дітей раннього віку. 1. Сучасні дані про захворюваність дітей з патологією органів травлення. 2. Синдром зригування у дітей раннього віку. Пілороспазм і пілоростеноз. 3. Кишкові кольки. Причини. Прояви. Тактика. 4. закрепи у дітей раннього віку, тактика, особливості харчування.	2
1	Патологія дихальної системи у дітей. 1. Семіотика основних синдромів ураження органів дихання (обструктивний, рестриктивний та ін.). 2. Семіотика захворювань органів дихання у дітей (бронхіти, пневмонії, плеврити, бронхіальна астма, бронхіоліт). 3. Синдром дихальної недостатності.	2

2	Патологія серцево-судинної системи у дітей. 1. Вроджені вади серця: класифікація, порушення гемодинаміки та симптоматика. 2. Семіотика набутих захворювань серця у дітей (міо-, ендо-, пери- та панкардит). 3. Синдром гострої судинної недостатності (непритомність, колапс, шок). 4. Синдром гострої серцевої недостатності: ступені важкості. 5. Особливості електрокардіограми та фонокардіограми у здорових дітей різних вікових груп.	2
3	Патологія системи крові у дітей. 1. Анатомо-фізіологічні особливості системи крові у дітей в різні вікові періоди. 2. Методи обстеження (скарги, огляд, пальпація, перкусія, аускультация, лабораторна діагностика та ін.) у дітей. 3. Клініко-гематологічна семіотика основних захворювань системи крові (анемія, лейкоз, лімфогранулематоз, гемофілія та ін.)	2
4	Патологія сечовидільної системи у дітей. 1. Анатомо-фізіологічні особливості органів сечової системи у новонароджених дітей. 2. Фізикальні методи обстеження сечовидільної системи здорових та хворих дітей різного віку (скарги, огляд, пальпація, перкусія, аускультация). 3. Семіотика найбільш поширених захворювань сечової системи (пієлонефрит, цистит, гострий гломерулонефрит та ін.). 4. Семіотика мікроскопічних змін сечового осаду (протейн-, еритроцит-, лейкоцит-, циліндрурія). 5. Синдром гострої та хронічної ниркової недостатності.	2
5	Патологія ШКТ у дітей. 1. Сучасні дані про захворюваність дітей з патологією органів травлення. 2. Семіотика основних захворювань органів травлення: гастрит, виразкова хвороба шлунка, дванадцятипалої кишки. 3. Функціональні захворювання гепатобіліарного тракту. Тактика медичної сестри.	2
6	Патологія ендокринної системи у дітей.	2
	1. Анатомо-фізіологічні особливості ендокринної системи у дітей різних вікових груп. 2. Методика обстеження дітей із патологією ендокринної системи. 3. Семіотика синдромів гіпо- і гіперфункції окремих ендокринних залоз та захворювань ендокринної системи у дітей: гіпофізу; щитоподібної залози; парашитоподібних залоз; підшлункової залози; наднирників; статевих залоз.	
	Модуль 3. Інфекційні захворювання у дітей.	
7	Краплинні інфекції у дітей. 1. Вітряна віспа. Клініка. Сестринський процес при вітряній віспі. 2. Кір. Клініка. Сестринський процес при вітряній віспі. 3. Краснуха. Клініка. Сестринський процес при вітряній віспі. 4. Скарлатина. Клініка. Сестринський процес при вітряній віспі.	2
8	Кишкові інфекції у дітей. 1. Шигельози. Клініка. Сестринський процес 2. Ешерихіози. Клініка. Сестринський процес 3. Сальмонельози. Клініка. Сестринський процес 4. Ротавірусна інфекція. Клініка. Сестринський процес.	2

9	Імунопрофілактика. Календар щеплень. 1. Класифікація вакцин. 2. Щеплення дітей згідно ккалендаря щеплень. 3. Рекомендовані щеплення дітям. 4. Протипоказання до вакцинації у дітей. 5. Ускладнення після вакцинації. 6. Попередження ускладнень та їх лікування.	2
	Модуль 4. Невідкладні стани у дітей.	
0	Невідкладні стани у дітей. 1. Невідкладна допомога при гіпертермічному синдромі. 2. Невідкладна допомога при судомному синдромі. 3. Невідкладна допомога при патології органів дихання у дітей. 4. Невідкладна допомога при інфекційній патології.	
	Разом	40

Тематичний план семінарських занять за модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на семінарському занятті
 Робочою навчальною програмою не передбачено

Тематичний план практичних занять за модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на практичному занятті

№	ТЕМА	Годин
	Модуль 1 Розвиток та вигодовування дітей	
	<i>Змістовий модуль АФО органів і систем дитини різного віку. Розвиток дитини.</i>	
1	Структура і функції дитячого стаціонару та поліклініки 1. Структура лікувально-профілактичних закладів України. 2. Організація роботи дитячого стаціонару. 3. Організація роботи дитячої поліклініки. 4. Основні статистичні показники діяльності лікувально-профілактичних закладів.	2
2	Періоди дитячого віку 1. Характеристика періодів дитячого віку. 2. Чинники, які формують здоров'я дитини в різні періоди розвитку. 3. Підготовчий період (планування вагітності); 4. Внутрішньоутробний період: характеристика, особливості перебігу, наслідки впливу несприятливих чинників; 5. Інтранатальний період: характеристика, особливості перебігу, наслідки впливу несприятливих чинників; 6. Постнатальне дитинство: характеристика, особливості перебігу, наслідки впливу несприятливих чинників. 7. Сучасне поняття про здоров'я дитини.	2
3	Анатомо-фізіологічні особливості шкіри, кісткової та нервової системи 1. Анатомо-фізіологічні особливості нервової системи новонароджених. 2. Анатомо-фізіологічні особливості нервової системи дітей різного віку. 3. Морфологічні і функціональні особливості шкіри та її похідних у новонароджених та дітей різних вікових груп. 4. Анатомо-фізіологічні особливості підшкірно-жирової клітковини у дітей. 5. Анатомо-фізіологічні особливості кістково-м'язової системи у дітей.	2
4	Анатомо-фізіологічні особливості дихальної та серцево-судинної системи 1. Анатомо-фізіологічні особливості системи дихання новонароджених 2. Анатомо-фізіологічні особливості системи дихання дітей залежно від віку. 3. Анатомо-фізіологічні особливості серця і судин в різні вікові періоди. 4. Кровообіг плода. Особливості кровообігу новонародженого.	2

5	Анатомо-фізіологічні особливості ШКТ, ендокринної та сечовидільної систем 1. Анатомо-фізіологічні особливості травної системи у новонароджених. 2. Анатомо-фізіологічні особливості травної системи у дітей різних вікових груп. 3. Догляд за дітьми з ураженнями системи травлення. 4. Анатомо-фізіологічні особливості органів сечової системи у новонароджених дітей та дітей різних вікових груп. 5. Особливості функціонування ендокринних залоз у дітей різного віку.	2
6	Анатомо-фізіологічні особливості новонароджених. 1. Анатомо-фізіологічні особливості органів і систем в періоді новонародженості. 2. Послідовність дій медичного персоналу у пологовій залі. «Тепловий ланцюг». 3. Первинний туалет новонародженого. 4. Оцінка новонароджених за шкалою Апгар. 5. Догляд за новонародженими.	2
7	Фізіологічні стани новонароджених 1. Фізіологічні і транзиторні стани в періоді новонародженості: транзиторна втрата маси тіла, транзиторна жовтяниця, сечокислий інфаркт нирки, транзиторні зміни кишечника, транзиторні зміни шкіри. 2. Клінічні прояви транзиторних станів. 3. Догляд за новонародженими з транзиторними станами.	2
8	Анатомо-фізіологічні особливості передчасно народженої дитини 1. Передчасно народжена дитина, критерії зрілості. 2. Анатомічні особливості недоношених дітей. 3. Особливості догляду за недоношеними дітьми	2
9	Фізичний розвиток дітей 1. Фізичний розвиток – як показник здоров'я дитини. 2. Чинники, що впливають на фізичний розвиток дітей. 3. Методика проведення антропометричних вимірювань дітей різного віку. 4. Поняття про акселерацію розвитку дітей, основні гіпотези і механізми акселерації	2
10	Нервово-психічний розвиток дітей 1. Особливості психомоторного розвитку дитини. 2. Оцінка за рахунок критеріїв розвитку (статика, моторика, мова, сенсорні реакції, емоції та соціальна поведінка).	2
11	Контроль змістового модуля АФО і розвиток дитини	2
Змістовий модуль 2. Раціональне вигодовування та харчування дитини.		
12	Природне вигодовування. Переваги грудного вигодовування. Склад материнського молока. Розрахунок харчування. Техніка грудного вигодовування. 1. Сучасні методи ведення лактації та грудного вигодовування. 2. Принцип успішного грудного вигодовування. 3. Переваги грудного вигодовування. 4. Кількісний і якісний склад грудного молока.	2
13	Природне вигодовування. Труднощі при вигодовуванні груддю. Гіпогалактія. Харчування матері-годувальниці. Протипоказання до грудного вигодовування. 1. Методика вірного прикладання до грудей 2. Ускладнення при грудному вигодовуванні 3. Протипоказання з боку матері та дитини до грудного вигодовування.	2

14	Штучне вигодовування. Змішане вигодовування. 1. Причини переведення дітей на штучне вигодовування. 2. Класифікація та переваги сучасних адаптованих сумішей. 3. Правила штучного вигодовування, режим годування. 4. Можливі помилки при штучному вигодовуванні. 5. Причини переведення дітей на частково (змішане) грудне вигодовування. 6. Правила і техніка введення докорму.	2
15	Прикорм 1. Ознаки готовності дитини до введення прикорму. 2. Правила введення прикорму. 3. Алгоритм складання меню на день дітям першого року життя.	2
16	Харчування дітей старшого віку. 1. Організація вигодовування дітей старших одного року. 2. Розподіл енергетичної цінності протягом дня (сніданок, обід, підвечірок, вечеря). 5. Приблизний набір продуктів для дітей віком від 1 року до 3 років, для дітей дошкільного віку, молодшого і старшого шкільного віку.	2
17	Контроль змістового модуля 2. Раціональне вигодовування та харчування дитини.*	1
	Методика сестринського обстеження дитини. Оцінка стану дитини.*	1
18	ПМК модуля 1. «Розвиток здорової дитини. Вигодовування дітей».*	2
Модуль 2. Соматична патологія у дітей		
Змістовий модуль 3. Патологія новонароджених.		
19	Асфіксія новонароджених. 1. Етіологія розвитку асфіксії у новонароджених. 2. Оцінка клінічних даних та діагностування асфіксії новонароджених. 3. План медичних втручань при асфіксії новонароджених? 4. Основні правила проведення диспансеризація дітей із асфіксією. 5. Профілактика та реабілітація дітей з асфіксією.	2
20	Пологові травми новонароджених. 1. Етіологія розвитку родової травми новонароджених. 2. Класифікація родових травм новонароджених. 3. Основні родові черепні травми новонароджених. 4. Допоміжні методи дослідження при черепних родових травмах. 5. Класифікація пологових травм. 6. Допоміжні методи дослідження при пологових травмах. 7. Основні методи реабілітації та профілактики.	2
21	Гемолітична хвороба новонароджених (ГХН). 1. Етіологія ГХН 2. Основні клінічні прояви гемолітичної хвороби новонароджених. 3. Сестринські втручання при ГХН.	2
	4. Поняття про замінне переливання крові при лікуванні ГХН. 5. Фототерапія при жовтяницях. Методика фототерапії.	
22	Неінфекційні та інфекційні захворювання шкіри у новонароджених. 1. Пітниця. Причини. Догляд. Профілактика. 2. Попрілості. Причини. Догляд. Профілактика. 3. Везикулопустульоз. Клінічні прояви, лікування, профілактика. 4. Пухирчатка новонароджених. Клінічні прояви, лікування, профілактика. 5. Ексофоліативний дерматит Ріттера. Клінічні прояви, лікування, профілактика.	
23	Інфекційні захворювання пупкової ранки у новонароджених. 1. Поняття про омфаліт. Причини виникнення. Клінічні прояви. 2. Лікування і профілактика омфаліту. 3. Догляд за пупковим залишком і пупковою ранкою.	2

24	Сепсис новонароджених. 1. Фактори ризику розвитку сепсису у новонароджених. 2. Клініка сепсису у новонароджених. 3. Принципи лікування сепсису у новонароджених. 4. Принципи профілактики сепсису новонароджених.	2
25	Внутрішньоутробні інфекції новонароджених (ВУІ). 1. Поняття ВУІ. Шляхи проникнення інфекції, фактори ризику розвитку ВУІ. 2. Клініка ВУІ. 3. Принципи лікування і профілактики ВУІ.	2
26	Контроль змістового модуля 3 «Патологія новонароджених»*	2
Змістовий модуль 4. Патологія дітей раннього віку		
27	Рахіт. Визначення. Причини виникнення. Клінічні прояви. 1. Роль вітаміну Д для розвитку дитини. 2. Обмін вітаміну Д. 3. Етіологічні чинники розвитку рахіту. 4. Класифікація рахіту за періодами, перебігом, стадіями. 5. Типова клінічна картина проявів рахіту у дітей в залежності від класифікації.	2
28	Рахіт. Діагностика, лікування, профілактика. 1. Діагностика та план сестринських втручань при рахіті. 2. Головні принципи раціональної дієти при рахіті, принципи медикаментозної терапії. 3. Профілактика рахіту. 4. Оцінка прогнозу при захворюванні на рахіт.	2
29.	Гіпервітаміноз Д. Спазмофілія. 1. Етіологічні чинники розвитку спазмофілії. 2. Класифікація спазмофілії за перебігом та клінічними проявами. 3. Головні клінічні симптоми латентної спазмофілії. 4. План сестринських втручань при спазмофілії. Принципи лікування спазмофілії. Невідкладні заходи. 5. Етіологічні чинники розвитку гіпервітамінозу D. 6. Клінічні симптоми та діагностика гіпервітамінозу D. 7. План сестринських втручань при гіпервітамінозі D.	2
30.	Гіповітамінози. 1. Вплив вітамінів на організм дитини 2. Поняття про водорозчинні та жиророзчинні вітаміни. 3. Гіповітаміноз вітаміну А: причини, клінічні прояви, лікування, профілактика. 4. Гіповітаміноз вітамінів групи В: причини, клінічні прояви, лікування, профілактика. 5. Гіповітаміноз вітаміну Е.	2
31.	Функціональні розлади ШКТ у дітей раннього віку. 1. Поняття функціональних розладів ШКТ у дітей. 2. Етіологічні чинники розвитку функціональних гастроінтестинальних розладів у дітей.	2
	3. Класифікація функціональних розладів ШКТ у дітей різного віку. 4. План сестринських втручань при функціональних розладах ШКТ. 5. Принципи лікування функціональних розладів ШКТ.	
32.	Пілороспазм. Пілоростеноз. 1. Визначити поняття пілороспазму у дітей. 2. Діагностичні клінічні критерії пілороспазму. 3. План допоміжних методів обстеження дітей із пілороспазмом. 4. Визначити поняття пілоростенозу у дітей. 5. Діагностичні клінічні критерії пілоростенозу. 6. План допоміжних методів обстеження дітей із пілоростенозом. 7. Принципи лікування пілороспазму та пілоростенозу у дітей.	2

33	Хронічні розлади травлення 1. Етіологічні чинники розвитку білково-енергетичної недостатності у дітей. 2. Класифікація білково-енергетичної недостатності у дітей. 3. Клініка білково-енергетичної недостатності у дітей. 4. Принципи лікування білково-енергетичної недостатності у дітей.	2
34	Атопічний дерматит 1. Визначення поняття атопічного дерматиту. 2. Головні етіологічні чинники розвитку атопічного дерматиту. 3. Клініка атопічного дерматиту. 4. Критерії діагностики атопічного дерматиту. 5. Основні принципи лікування атопічного дерматиту. 6. Догляд за дітьми з атопічним дерматитом.	2
35	Контроль змістового модуля 4 «Патологія дітей раннього віку»*	2
Змістовий модуль 5. «Захворювання дихальної, серцево-судинної, кровотворної та сечовидільної систем у дітей»		
36	Риніти. Фарингіти у дітей. 1. Причини ринітів. Клінічні прояви. Лікування. 2. Фарингіти. Причини. Клініка. Лікування. 3. Сестринський процес при риніті та фарингіті.	2
37	Тонзиліти у дітей. 1. Причини тонзилітів у дітей. 2. Класифікація. Клініка. 3. Сестринський процес при тонзиліті.	2
38	Гострі бронхіти. 1. Поняття бронхітів у дітей. 2. Етіологічні чинники розвитку бронхітів. 3. Класифікація бронхітів у дітей. 4. Поняття обструктивного бронхіту, бронхіоліту. 5. Типова клінічна картина гострого бронхіту, обструктивного бронхіту, бронхіоліту. 6. Сестринський процес при бронхіті.	2
39	Пневмонії у дітей. 1. Визначення та класифікація пневмонії у дітей. 2. Етіологія, клініка пневмонії у дітей. 3. Клініка пневмонії у дітей. 4. Принципи лікування пневмонії. 5. Сестринський процес при пневмонії.	2
40	Бронхіальна астма у дітей. 1. Поняття бронхіальної астми у дітей. 2. Клінічна картина бронхіальної астми. 4. Інструментальні методи діагностики бронхіальної астми у дітей. Методика проведення пікфлоуметрії та спірометрії.	2
	7. Головні принципи лікування загострення бронхіальної астми у дітей. 8. Головні принципи базисного лікування бронхіальної астми у дітей. 9. Методика використання дитячих інгаляторів (небулайзер, аерочамбер, евохалер).	
41	Вроджені вади серця. 1. Вроджені вади серця: визначення, класифікація, поширеність. 2. Класифікація найбільш поширених ВВС у дітей 3 Основні клінічні прояви ВВС. 4. Сестринський процес при ВВС.	2

42	Ревматизм у дітей. 1. Визначення етіології гострої ревматичної лихоманки. 2. Класифікація та типова клінічна картина гострої ревматичної лихоманки. 3. План обстеження лабораторних та інструментальних методів при типовому перебігу гострої ревматичної лихоманки. 4. Принципи лікування, реабілітації і профілактики гострої ревматичної лихоманки. 5. Прогноз та диспансерний нагляд дітей із гострою ревматичною лихоманкою.	2
43	Ювенільний ревматоїдний артрит. 1. Етіологія та головні клінічні симптоми ЮРА. 2. Клінічне обстеження дітей з порушенням опорно-рухового апарату. 3. Основні клінічні діагностичні критерії при ЮРА, реактивних артропатіях. 4. План лабораторного, інструментального обстеження дітей з порушенням опорно-рухового апарату. 5. Алгоритм лікування та реабілітації дітей з ЮРА, реактивними артритами. 6. Диспансеризація пацієнтів з ЮРА.	2
44	Дефіцитні анемії у дітей. 1. Визначення поняття анемії. 2. Класифікація анемії. 3. Групи ризику розвитку дефіцитних анемії, характеристика основних клінічних симптомів. 4. Залізодефіцитна анемія у дітей. Роль заліза в обмінних процесах 8. Принципи терапії дефіцитних анемії, профілактика дефіцитних анемії. 9. Визначення гемолітичних та апластичних анемії, етіологія, клінічні симптоми. 10. Тактика діагностики та лікування гемолітичних та апластичних анемії.	2
45	Гемолітичні і гіпопластичні анемії. 1. Поняття про гемолітичні анемії. 2. Клініка гемолітичних анемії. 3. Сестринський процес при гемолітичних анеміях. 4. Поняття про гіпо- і апластичні анемії. 5. Клініка гіпо- і апластичних анемії. 6. Сестринський процес при гіпо- і апластичних анеміях.	2
46	Лейкози у дітей. 1. Визначення поняття лейкозів. 2. Класифікація лейкозів. 2. Основні клінічні прояви лейкозів. 4. Принципами лікування лейкозів у дітей. 6. Ускладнення при проведенні лікування лейкозів у дітей.	2
47	Гемофілія у дітей. 1. Етіологія гемофілії. 3. Типова клінічна картина гемофілії. 4. Невідкладна допомога при гемофілії. 5. Принципами лікування гемофілії.	2
48	Геморагічний васкуліт. Тромбоцитопенічна пурпура. 1. Етіологічні чинники розвитку геморагічного васкуліту та тромбоцитопенічної пурпури. 3. Типова клінічна картина тромбоцитопенічної пурпури та геморагічного васкуліту. 4. Сестринський процес при геморагічному васкуліті та тромбоцитопенічній пурпурі.	2

49	Пієлонефрит у дітей. 1. Визначення поняття інфекції сечовидільних шляхів у дітей. 2. Класифікація пієлонефриту у дітей. 3. Етіологія, та головні клінічні симптоми пієлонефриту у дітей. 4. План діагностики пієлонефриту у дітей. 5. Сестринський процес при пієлонефриті у дітей.	2
50	Гломерулонефрити у дітей. 1. Визначення поняття гломерулонефритів у дітей. 2. Класифікація гломерулонефритів у дітей. 3. Етіологія, та головні клінічні симптоми гломерулонефритів у дітей. 4. Сестринський процес при гломерулонефриті у дітей.	2
51	Гостра та хронічна ниркова недостатність у дітей. 1. Визначати етіологічні чинники гострої та хронічної ниркової недостатності у дітей. 2. Клініка гострої та хронічної ниркової недостатності у дітей. 3. Принципи лікування, реабілітації і профілактики гострої та хронічної ниркової недостатності у дітей. 4. Прогноз життя при гострій та хронічній нирковій недостатності у дітей.	2
52	Контроль змістового модуля 5 «Захворювання дихальної, серцево-судинної, кровотворної та сечовидільної систем у дітей»*	2
Змістовий модуль 6 «Захворювання травної та ендокринної систем у дітей»		
53	Стоматит у дітей 1. Визначення поняття стоматиту у дітей, головні етіологічні чинники. 2. Клінічні прояви та тактика лікування стоматиту у дітей. 3. Сестринський процес при стоматиті.	2
54	Гострий та хронічний гастрити у дітей. 1. Визначення поняття гастритів у дітей, поширеність, особливості перебігу захворювання в залежності від віку пацієнтів. 2. Класифікація гастритів у дітей. 3. Клінічні прояви гастритів у дітей. 4. Сестринський процес при гастриті.	2
55	Виразкова хвороба шлунку та дванадцятипалої кишки у дітей. 1. Визначення поняття виразкової хвороби, поширеність, особливості перебігу захворювання в залежності від віку пацієнтів. 2. Класифікація виразкової хвороби шлунку та дванадцятипалої кишки у дітей. 3. Клінічні прояви виразкової хвороби шлунку та дванадцятипалої кишки у дітей. 4. Сестринський процес при виразковій хворобі шлунку та дванадцятипалої кишки. 6. Диспансерний нагляд за пацієнтами із виразкової хвороби шлунку та дванадцятипалої кишки.	2
56	Захворювання жовчовивідних шляхів. 1. Поняття про дискінезію жовчовивідних шляхів у дітей. 2. Поняття про холецистити у дітей. 3. Сестринський процес при дискінезіях жовчовивідних шляхів та холециститі.	2
57	Хронічні захворювання печінки 1. Поняття про хронічний гепатит у дітей. 2. Сестринський процес при хронічних гепатитах.	2

58	Захворювання підшлункової залози. 1. Етіологія та класифікація захворювань підшлункової залози у дітей. 2. Екзокринна недостатність підшлункової залози у дітей. Визначення, етіологія. 3. Клінічна картина при захворюванні підшлункової залози у дітей , патогенез. 4. Функціональні тести для оцінки стану підшлункової залози. 5. Тактика лікування дітей із патологією підшлункової залози. 6. Прогноз та диспансерний нагляд пацієнтів із патологією підшлункової залози	2
59	Коліт. Ентероколіт. 1. Визначення поняття хронічного порушення функціонування кишківника. 2. Особливості перебігу хронічних колітів в залежності від віку пацієнтів. 3. Клінічні прояви хронічних колітів у дітей. 4. Сестринський процес при ентериті та коліті у дітей.	2
60	Дисбактеріоз кишківника. 1. Поняття по дисбактеріоз кишечника. 2. Клінічні прояви дисбактеріозу кишечника. 3. Сестринський процес при дисбактеріозі кишечника	2
61	Гельмінтози у дітей. 1. Особливості збудників та найпоширеніші збудники гельмінтозів у дітей. 2. Особливості клінічної картини гельмінтозів у дітей в залежності від збудника та локалізації. 3. Принципи діагностики та лікування гельмінтозів у дітей. 4. Сестринський процес при гельмінтозах.	2
62	Цукровий діабет у дітей. Причини виникнення. Клінічні прояви 1. Визначення поняття «цукровий діабет» у дітей 2. Етіологію та класифікація цукрового діабету у дітей. 2. Типова клінічна картина цукрового діабету у дітей. 3. Ускладнення перебігу цукрового діабету.	2
63	Цукровий діабет у дітей. Діагностика. Лікування. 1 План обстеження (лабораторні та інструментальні обстеження) при типовому перебігу цукрового діабету у дітей. 2 Скринінгові тести гіперглікемії та кетоацидозу; 3 Принципами лікування пацієнтів із цукровим діабетом.4 Сестринський процес при цукровому діабеті у дітей. 5.Прогноз життя при цукровому діабеті у дітей.	2
64	Захворювання щитовидної залози. 1. Визначати етіологічні чинники дифузного токсичного зобу,гіпотиреозу у дітей. 2. Типова клінічна картина в залежності від нозологічної форми. 3. Сестринський процес при патології щитоподібної залози.	2
65.	Захворювання наднирників. 1. Причини і клініка патології надниркових залоз. 2. Принципи лікування дітей з патологією надниркових залоз. 3. План обстеження дітей з захворюваннями наднирників. 4. Сестринський процес при патології наднирників.	2
66	Патологія росту та статевого розвитку. 1. Причини порушень росту та статевого розвитку у дітей. 2. Сестринський процес при патології росту та статевого розвитку у дітей.	2
67	Ожиріння у дітей. 1. Поняття про ожиріння у дітей. 2. Причини. Класифікація. Клініка. 3. Сестринський процес при ожирінні.	2
68	Контроль змістового модуля 6 «Захворювання травної та ендокринної систем у дітей»	2
69	ПМК Модуля 2. «Соматична патологія у дітей».*	2

Модуль 3 Інфекційні захворювання у дітей		
Змістовий модуль 7. Дитячі крапельні інфекції, ГРВІ та туберкульоз удітей.		
70	Вітряна віспа у дітей. 1. Особливості збудників вітряної віспи. 2. Клінічна симптоматика. 3. Сучасні принципи терапії. 4. Сестринський процес при вітряній віспі.	2
71	Кір у дітей. 1. Особливості збудників кору 2. Принципи вірусологічних досліджень щодо виявлення кору. 3. Клінічна симптоматика, особливості клініки у дітей раннього віку. 4. Сучасні принципи терапії, противірусні препарати. 6. Засоби профілактики кору, які застосовуються при щепленні.	2
72	Краснуха у дітей. 1. Особливості збудників краснухи. 2. Принципи вірусологічних досліджень щодо виявлення краснухи. 3. Клінічна симптоматика, особливості клініки у дітей раннього віку. 4. Сучасні принципи терапії. 6. Засоби профілактики краснухи, які застосовуються при щепленні.	2
73	Скарлатина у дітей. 1. Особливості збудників скарлатини 2. Принципи вірусологічних, бактеріологічних, серологічних досліджень. 3. Клінічна симптоматика, особливості клініки у дітей раннього віку. 4. Сучасні принципи терапії, противірусні препарати, антибактеріальні препарати. 6.Засоби профілактики стрептококової інфекції, які застосовуються при щепленні.	2
74	Дифтерія у дітей. 1. Особливості збудників дифтерії. 2. Принципи бактеріологічних, досліджень. 3. Клінічна симптоматика, особливості клініки у дітей раннього віку. 4. Сучасні принципи терапії, противірусні препарати, антибактеріальні препарати. 6.Засоби профілактики дифтерії, які застосовуються при щепленні.	2
75	Кашлюк у дітей. 1. Особливості збудників кашлюка. 2. Принципи бактеріологічних досліджень. 3 Клінічна симптоматика у, особливості клініки у дітей раннього віку. 4. Сучасні принципи терапії, противірусні препарати, антибактеріальні препарати. 5.Засоби профілактики кашлюка, які застосовуються при щепленні.	2
76	Епідемічний паротит у дітей. 1. Особливості збудників паротитної інфекції. 2. Принципи вірусологічних, серологічних досліджень. 3. Клінічна симптоматика, особливості клініки у дітей раннього віку. 4. Сучасні принципи терапії, противірусні препарати, антибактеріальні препарати. 6. Засоби профілактики паротитної інфекції, які застосовуються при щепленні.	2
77	Гострі респіраторні вірусні інфекції. 1. Особливості збудників ГРЗ. Найпоширеніші інфекційні агенти. 2. Принципи вірусологічних, серологічних досліджень.	

	3. Клінічна симптоматика, особливості клініки у дітей раннього віку. Особливості клініки в залежності від збудника. 4. Сучасні принципи терапії, противірусні препарати, антибактеріальні препарати. 6. Засоби профілактики.	
78	Коронавірусна інфекція. 1. Особливості збудників коронавірусу. Відомі штами захворювання. 2. Принципи вірусологічних, серологічних досліджень. 3. Клінічна симптоматика, особливості перебігу та клініка в залежності від штаму. 4. Сучасні принципи терапії, противірусні препарати, антибактеріальні препарати, суміжна терапія. 6. Засоби профілактики коронавірусної інфекції, які застосовуються при щепленні.	2
79	Туберкульоз у дітей. 1. Особливості збудників туберкульозу. Класифікація. 2. Принципи бактеріологічних досліджень. Принципи інструментальних досліджень. 3. Клінічна симптоматика, особливості клініки у дітей раннього віку. 4. Сучасні принципи терапії. 6. Засоби профілактики туберкульозу.	2
80	Контроль змістового модуля 6. Дитячі крапельні інфекції.*	2
Змістовий модуль 7. Інфекційні захворювання нервової системи у дітей. Календар профілактичних щеплень.		
81	Поліомієліт у дітей. 1. Особливості збудників поліомієліту. 2. Принципи вірусологічних, серологічних досліджень. 3. Клінічна симптоматика, особливості клініки у дітей раннього віку. 4. Сучасні принципи терапії, противірусні препарати, антибактеріальні препарати. 6. Засоби профілактики поліомієліту, які застосовуються при щепленні.	2
82	Менінгококова інфекція у дітей. 1. Особливості збудників менінгококової інфекції. 2. Принципи бактеріологічних досліджень. 3. Клінічна симптоматика, особливості клініки у дітей раннього віку. 4. Особливості клінічної симптоматики в залежності від перебігу. Головні ускладнення. 4. Сучасні принципи терапії, антибактеріальні препарати, супутня терапія. 6. Засоби профілактики менінгококової інфекції, які застосовуються при щепленні.	2
83	Імунопрофілактика та календар щеплень. 1. Поняття про національний календар щеплень. 2. Обов'язкові та додаткові щеплення дітей згідно з рекомендаціями МОЗ України.	2
Змістовий модуль 8. Кишкові інфекції у дітей.		
84	Ротавірусна інфекція 1. Особливості збудників ротавірусної інфекції. 2. Клінічна симптоматика, особливості клініки у дітей раннього віку. 4. Сучасні принципи терапії, противірусні препарати, антибактеріальні препарати.	
85	Сальмонельоз дітей. 1. Особливості збудників гастро-ентеро-колітів. Найпоширеніші збудники захворювання. 2. Принципи бактеріологічних досліджень.	2

	3. Клінічна симптоматика, особливості перебігу та клініка в залежності від збудника. 4. Сучасні принципи терапії, антибактеріальні препарати, суміжна терапія. 6. Засоби профілактики.	
86	Дизентерія. 1. Характеристика збудника. Епідеміологія. 2. Клінічна картина дизентерії. . 3. Принципи терапії та профілактики.	2
87	Вірусні гепатити у дітей. 1. Особливості збудників вірусного гепатиту. Класифікація вірусних гепатитів. 2. Принципи вірусологічних, серологічних досліджень. 3. Клінічна симптоматика, особливості клініки у дітей раннього віку. 4. Сучасні принципи терапії. 6. Засоби профілактики вірусних гепатитів, які застосовуються при щепленні.	2
88	Контроль змістових модулів 7-8	2
89	ПМК модуля 3. «Інфекційні захворювання у дітей».*	2
	Модуль 4 Невідкладні стани у дітей.	
90	Гіпертермічний синдром. 1. Причини розвитку гіпертермічного синдрому, класифікація. 2. Головні клінічні прояви в залежності від класифікації в залежності від ступеня та клінічного перебігу. 3. Принципи надання невідкладної та моніторинг пацієнтів допомоги гіпертермічного синдрому.	2
91	Судомний синдром 1. Причини розвитку судомного синдрому, класифікація судомного синдрому. 2. Клінічні прояви судом у дітей. 3. Принципи надання невідкладної допомоги та моніторинг пацієнтів при судомному синдромі у дітей. 4. Облік використання отруйних і сильнодіючих засобів, облік наркотиків.	2
92	Гострий стенозуючий ларинготрахеїт 1. Причини розвитку стенозуючого ларинготрахеїту у дітей, класифікація невідкладного стану. 2. Клінічні прояви стенозуючого ларинготрахеїту в залежності від класифікації. 3. Принципи надання невідкладної допомоги та моніторинг пацієнтів стенозуючого ларинготрахеїту у дітей.	2
93	Токсикоз з ексікозом 1. Причини розвитку, класифікація невідкладного стану. 2. Клінічні ознаки зневоднення в залежності від ступеню тяжкості. 3. Принципи надання невідкладної допомоги при токсикозі з ексікозом та моніторинг пацієнтів.	2
94	Гострі алергічні реакції. 1. Причини розвитку анафілактичних реакцій. 2. Клінічна картина гострої кропив'янки, набряку Квінке, анафілактичного шоку. 4. Принципи надання невідкладної допомоги при анафілактичних реакціях. 5. Правила моніторингу пацієнтів при анафілаксіях.	2
95	Кровотечі у дітей. 1. Етіологічний чинник розвитку геморагічного синдрому. 2. Класифікація геморагічного синдрому в залежності від етіологічних чинників, клінічних проявів, тип кровотеч тощо. 3. Принципи надання невідкладної допомоги при геморагічному синдромі в залежності від ступеня тяжкості. 5. Правила моніторингу пацієнтів при геморагічних синдромах.	2

96	Серцево-легенева реанімація у дітей. 1. Принципи надання реанімаційних заходів за системою АВС. 2. Правила моніторингу пацієнтів при серцево-легеневій недостатності.	2
97	Гострі порушення кровообігу (непритомність, колапс).	2
98	Переохолодження та теплова травма у дітей. 1. Переохолодження та гіпотермія у дітей: діагностика, надання невідкладної допомоги, критерії ефективності зігрівання, можливі ускладнення. 2. Порушення теплового режиму, тепловий удар у дітей різного віку. Діагностика, невідкладна допомога та критерії її ефективності.	2
99	Невідкладна допомога при гострих отруєннях у дітей. 1. Головні види отруєнь у дітей : особливості діагностики та оцінка стану пацієнта. 2. Заходи невідкладної допомоги при гострих отруєннях у дітей різного віку: промивання шлунку, антидотна терапія.	2
100	ПМК №4. «Невідкладні стани у дітей».*	2
Разом		200

* теми, з яких обов'язково повинна бути позитивна оцінка.

Самостійна робота

№ п/п	Зміст	Кіл-ть годин
1	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	136
2	Підготовка до поточних контрольних заходів (8 змістових модульних контролів)	32
3	Підготовка до підсумкового модульного контролю (4 ПМК)	32
4	Підготовка до екзамену	10
5	Практична підготовка, опанування практичними навичками	
	Разом	210

Індивідуальні завдання

Написання рефератів за темами що вивчаються; використовуючи сучасні методи обстеження, діагностики та лікування;

Підготовка огляду наукової літератури за темами, що вивчаються;

Створення мультимедійних презентації за темами, що вивчаються;

Участь у студентських конференціях.

Перевіряється на відповідність оформлення згідно з вимогами, а також на повноту, ґрунтовність матеріалу, наявність цікавих фактів та висновків.

Перелік теоретичних питань для підготовки студентів до підсумкових модульного контролю

Перелік теоретичних питань до підсумкового модульного контролю Модуль

1. Розвиток та вигодовування дітей

1. Структура лікувально-профілактичних закладів України.
2. Організація роботи дитячого соматичного стаціонарного відділення.
3. Організація роботи дитячого інфекційного стаціонарного відділення.
4. Організація роботи дитячої поліклініки.
5. Характеристика періодів дитячого віку.
6. Особливості періоду новонародженості.
7. Ознаки доношеної та недоношеної дитини.
8. Фізіологічні стани новонароджених.
9. Визначення понять «фізичний розвиток дитини», «акселерація розвитку дітей».
10. Основні антропометричні показники, необхідні для оцінки стану фізичного розвитку дитини.
11. Формули для визначення належних віку параметрів фізичного розвитку.
12. Визначення психомоторного розвитку дитини.

13. Показники психомоторного розвитку у дітей різного віку.
14. Визначення і переваги природного вигодовування.
15. Поняття про «вільне вигодовування», його форми і показання до призначення.
16. Значення годування груддю для здоров'я дитини і матері.
17. Кількісний і якісний склад материнського молока.
18. Режим і харчування жінки-годувальниці. Труднощі при годуванні груддю.
19. Методи розрахунку добового об'єму їжі та режиму харчування дітей різного віку
20. Підгодовування (прикорм) і корекція харчування дітей, які перебувають на природному вигодовуванні.
21. Особливості вигодовування недоношених новонароджених.
22. Поняття штучного вигодовування немовлят.
23. Класифікація та характеристика молочних сумішей для штучного вигодовування немовлят.
24. Техніка штучного вигодовування і критерії оцінки його ефективності.
25. Змішане вигодовування. Техніка і правила догодовування.
26. Схема змішаного вигодовування дітей першого року життя.
27. Особливості раціону харчування дітей старше року в залежності від віку.
28. Поняття «лікувального» харчування
29. Анатомо-фізіологічні особливості ЦНС у дітей.
30. Анатомо-фізіологічні особливості шкіри у дітей.
31. Анатомо-фізіологічні особливості будови м'язової системи у дітей.
32. Анатомо-фізіологічні особливості кісткової системи у дітей.
33. Анатомо-фізіологічні особливості дихальної системи у дітей залежно від віку.
34. Анатомо-фізіологічні особливості серця і судин у дітей залежно від віку.
35. Анатомо-фізіологічні особливості ШКТ у дітей.
36. Анатомо-фізіологічні особливості нирок в дитячому віці.
37. Анатомо-фізіологічні особливості ендокринної системи в дитячому віці.
38. Анатомо-фізіологічні особливості системи крові в дитячому віці.

Перелік теоретичних питань до підсумкового модульного контролю № 2.

1. Поняття про асфіксію новонародженого.
2. Алгоритм надання допомоги при асфіксії
3. Поняття про пологову травму новонародженого. Сестринський процес при пологовій травмі новонародженого.
4. Поняття жовтяниці новонароджених.
5. Гемолітична хвороба новонароджених. Причини. Клінічні прояви. Сестринський процес при ГХН.
6. Гнійно-запальних захворювань шкіри у новонароджених. Основні клінічний прояви везикулопустульозу, пухирчатки новонароджених.
7. Основні клінічні прояви інфекційних захворювань пупкової ранки.
8. Сепсис у новонароджених. Сестринський процес при сепсисі.
9. Рахіт. Причини виникнення. Роль вітаміну Д для розвитку дитини. Клінічні прояви рахіту в залежності від періоду захворювання.
10. Принципи лікування та профілактики рахіту.
11. Спазмофілія. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика.
12. Гіпервітаміноз D. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика.
13. Функціональні розлади ШКТ у дітей різного віку.
14. Малюкові кольки: які клінічні прояви та тактика лікування?
15. Функціональний закреп. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика.
16. Пілороспазм та пілоростеноз. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика.
17. Білково-енергетична недостатність у дітей. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика.
18. Атопічний дерматит. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика.
19. Бронхіти у дітей. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика.
20. Пневмонії у дітей. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика.
21. Бронхіальна астма у дітей. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика.

22. Вроджені вади серця. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика.
23. Ревматизм у дітей. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика.
24. Запальні захворювання сечовидільної системи у дітей. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика.
25. Пієлонефрит у дітей. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика.
26. Гломерулонефрит у дітей. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика.
27. Поняття про гостру і хронічну ниркову недостатність у дітей. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика.
28. Гастрити у дітей. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика.
29. Виразкова хвороба у дітей. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика.
30. Захворювання підшлункової залози у дітей. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика.
31. Анемії у дітей. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика.
32. Лейкози у дітей. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика.
33. Гемофілія. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика.
34. Цукровий діабет у дітей. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика.
35. Гіпотиреоз у дітей. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика.

Перелік теоретичних питань до підсумкового модульного контролю № 3.

1. Вітряна віспа. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика. Сестринський процес.
2. Кір. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика. Сестринський процес.
3. Краснуха. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика. Сестринський процес.
4. Скарлатина. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика. Сестринський процес.
5. Дифтерія. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика. Сестринський процес.
6. Менінгококова інфекція. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика. Сестринський процес.
7. Шигельоз. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика. Сестринський процес.
8. Сальмонельоз. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика. Сестринський процес.
9. Ротавірусна інфекція. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика. Сестринський процес.
10. Ешерихіоз. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика. Сестринський процес.
11. Вірусний гепатит А. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика. Сестринський процес.
12. Кашлюк у дітей. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика. Сестринський процес.
13. Паротитна інфекція. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика. Сестринський процес.
14. ГРВІ у дітей. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика. Сестринський процес.
15. Поліомієліт. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика. Сестринський процес.
16. Туберкульоз у дітей. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика. Сестринський процес.
17. Імунопрофілактика дитячих інфекційних хвороб.

Перелік теоретичних питань до підсумкового модульного контролю № 4.

1. Надання невідкладної допомоги при гострій алергічній реакції.
2. Дайте визначення терміну "анафілактичний шок", вкажіть причини розвитку, принципи надання невідкладної допомоги при анафілактичному шоці у дітей.
3. Гостра дихальна недостатність у дітей: клініка, діагностика. Причини. Прояви. Лікування. Профілактика. Сестринський процес.
4. Принципи проведення реанімаційних заходів за системою ABC.
5. Лихоманка у дітей. Невідкладна допомога. Препарати. Дози.
6. Причини розвитку судомного синдрому, клінічні прояви судом у дітей. Невідкладна допомога.
7. Стенозуючий ларинготрахеїт: причини, клінічні прояви стенозуючого ларинготрахеїту, Принципи надання невідкладної допомоги та моніторинг стану пацієнтів.
8. Головні клінічні симптоми для діагностування зневоднення у дітей. Принципи проведення моніторингу за пацієнтами при зневодненні. Надання невідкладної допомоги при зневодненні.
9. Класифікація геморагічного синдрому в залежності від етіологічних чинників, клінічних проявів, тип кровотеч тощо. Принципи надання невідкладної допомоги при кровотечах.
10. Які головні клінічні прояви коматозних станів у дітей? Опишіть ваші дії при наданні невідкладної допомоги при коматозних станах у дітей.

11. Переохолодження та гіпотермія у дітей: діагностика, надання невідкладної допомоги, критерії ефективності зігрівання, можливі ускладнення.
12. Тепловий удар у дітей різного віку. Діагностика, невідкладна допомога та критерії її ефективності.
13. Головні види отруєнь у дітей: особливості діагностики та оцінка стану пацієнта. Заходи невідкладної допомоги при гострих отруєннях у дітей різного віку: промивання шлунку, антидотна терапія.

Перелік практичних навичок до підсумкового модульного контролю

Перелік практичних навичок до підсумкового модульного контролю № 1.

1. Обстеження новонародженої дитини.
2. Перший туалет новонародженої дитини.
3. Туалет пуповинного залишку. Туалет пупкової ранки у здорового новонародженого.
4. Визначення ознак незрілості.
5. Догляд за слизовими оболонками грудної та новонародженої дитини.
6. Методика організації «теплого ланцюга».
7. Методика вимірювання ваги тіла дітей в залежності від віку.
8. Методика вимірювання зросту тіла дітей в залежності від віку.
9. Методика вимірювання обводу голови та грудної клітини тіла дітей в залежності від віку.
10. Методика прикладання до грудей при природному вигодовуванні.
11. Годування недоношеної дитини через зонд.
12. Складання раціону харчування здоровій дитині першого року життя.
13. Проведення контрольного годування дитини першого року життя.
14. Складання раціону харчування здоровій дитині у віці 1-3 років.
15. Складання раціону харчування здоровій дитині у віці 3-6 років.
16. Складання раціону харчування здоровій дитині у віці 7-12 років.
17. Складання раціону лікувального харчування дитини в залежності від патології.
18. техніка приготування страв дитячого харчування.

Перелік практичних навичок до підсумкового модульного контролю № 2

1. Проведення оральної регідратації
2. Відсмоктування слизу з верхніх дихальних шляхів
3. Догляд за дитиною з гемолітичною жовтяницею
4. Догляд за дитиною з внутрішньочерепною травмою
5. Розрахувати дозу вітаміну для профілактики рахіту
6. Проведення лікувальної ванни.
7. Застосування мішура з льодом
8. Застосування грілки.
9. Ведення харчового щоденника (для дітей з проявами алергічного діатезу та алергічних захворювань шкіри)
10. Догляд за слизовою оболонкою порожнини рота при стоматиті
11. Промивання шлунка дитині раннього віку.
12. Проведення дуоденального зондування.
13. Постановка очисної та лікувальної клізми дитині раннього віку.
14. Техніка забору випорожнень для копрологічного дослідження.
15. Вимірювання температури тіла та її графічний запис.
16. Розведення та розрахунок антибактеріальних препаратів.
17. Методи проведення оксигенотерапії.
18. Туалет очей. Закапування крапель в очі.
19. Туалет носової порожнини. Закапування крапель у ніс.
20. Закапування крапель у вух.
21. Накладання зігрівального компресу на вухо.
22. Бактеріологічне дослідження з носа і зів'яз на мікрофлору та визначення її чутливості до антибіотиків
23. Вимірювання артеріального тиску у дитини

24. Взяття крові для біохімічного дослідження.
25. Техніка ін'єкцій.
26. Підготовка дітей до ультразвукового дослідження.
27. Підготовка хворого до рентгенологічного обстеження нирок та сечовивідних шляхів
28. Техніка збирання сечі для проведення проби за Зимницьким
29. Техніка збирання сечі для проведення проби за Нечипоренком
30. Збирання сечі для проведення загального аналізу у дівчинки до року
31. Підрахунок випитої та виділеної рідини за добу
32. Визначення глюкози в сечі за допомогою глюкотесту

Перелік практичних навичок до підсумкового модульного контролю №3.

1. Техніка забору випорожнень для дослідження на яйця гельмінтів.
2. Техніка проведення зіскобу з періанальних складок або обстеження на ентеробіоз.
3. Проведення проби Манту, оцінка результатів
4. Методика взяття мазка з носа та зіва для дослідження на наявність збудника дифтерії
5. Взяття мазка з носової частини глотки для дослідження на наявність менінгокока
6. Техніка взяття слизу з носової частини глотки для дослідження на наявність вірусів
7. Допомога під час проведення спинномозкової пункції
8. Техніка збору мокротиння для бактеріологічного дослідження
9. Взяття матеріалу для бактеріологічного дослідження на мікрофлору кишкової групи
10. Техніка введення протидифтерійної сироватки
11. Оброблення шкіри при висипі
12. Скласти календар щеплень для здорової доношеної дитини.

Перелік практичних завдань та робіт до підсумкового модульного контролю №4.

1. Методика проведення серцево-легеневої реанімації дітей різного віку.
2. Методика відновлення прохідності верхніх дихальних шляхів.
3. Методика проведення непрямого масажу серця.
4. Методика промивання шлунку дітям різного віку.
5. Методика застосування газовивідної трубки у дітей.
6. Техніка проведення оральної регідратації.
7. Техніка проведення штучної вентиляції легень: рот – до рота, рот – до носа.
8. Техніка проведення штучної вентиляції легень: мішком Амбу.
9. Техніка використання дефібрилятора.
10. Підготовка кардіомонітора до роботи, приєднання електродів до хворого.
11. Підготовка набору для внутрішньо-серцевої пункції.
12. Підготовка системи для внутрішньовенної інфузії. Техніка внутрішньовенної інфузії.
13. Техніка складання набору для катетеризації магістральної вени за Сельдингером.
14. Техніка складання набору для інтубації трахеї.
15. Правила обробки та стерилізації дихальної апаратури.
16. Техніка катетеризації сечового міхура.
17. Правила обробки інструментів після інтубації трахеї.
18. Правила обліку використання отруйних і сильнодіючих засобів, обліку наркотичних медикаментів.
19. Техніка туалету трахеобронхіального дерева з додержанням правил асептики.

Форми та методи оцінювання

Форма підсумкового контролю успішності навчання: підсумковий модульний контроль(ПМК)

Методи навчання:

- **вербальні** (лекція, проблемна лекція, лекція-диспут, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж);
- **наочні** (спостереження, ілюстрація, демонстрація);
- **практичні** (проведення експерименту, практики);
- **пояснювально-ілюстративні** або **інформаційно-рецептивні**, які передбачають виклад готової інформації викладачем та її засвоєння здобувачами вищої освіти;

- **репродуктивні**, в основу яких покладено виконання різного роду завдань за зразком;
- **метод проблемного викладу**, який полягає в тому, що викладач ставить проблему і сам її вирішує, демонструючи протиріччя, якими характеризується процес пізнання. Цей метод реалізується шляхом навчання на проблемних ситуаціях із метою успішної попередньої підготовки до майбутньої роботи в реальних умовах практичних лікувальних закладів;
- **частково-пошукові** або **евристичні**, спрямовані на оволодіння окремими елементами пошукової діяльності;
- **дослідницькі**, сутність яких полягає в організації викладачем пошукової творчої діяльності здобувачів вищої освіти шляхом постановки нових проблем і проблемних завдань;
- **методи, що забезпечують сприймання і засвоєння знань** здобувачами вищої освіти (лекції, самостійна робота, інструктаж, консультація).

Застосовуються на заняттях дискусія, дебати, мозковий штурм. Метою дискусії є розвиток навичок творчого мислення, виховання культури спілкування, розвиток комунікативних навичок, а також розширення і поглиблення наявних і засвоєння нових знань. Дискусія сприяє кращому засвоєнню навчального матеріалу. Мозковий штурм (мозкова атака – брейнсторминг) – методика групового рішення задач, при якій всі висловлюють ідеї та можливі рішення проблеми.

Методи контролю:

- усний контроль;
- письмовий контроль;
- тестовий контроль;
- програмований контроль;
- практична перевірка;
- самоконтроль;
- самооцінка.

Система поточного та підсумкового контролю

Контрольні заходи оцінювання навчальної діяльності студентів включають поточний та підсумковий контроль знань, умінь і навичок студентів. Підсумковий контроль включає підсумкові модульні контролі та семестрову підсумкову атестація.

Таблиця 1. Стандартизовані узагальнені критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти в ПДМУ

За 4-бальною шкалою	Оцінка в ЕКТС	Критерії оцінювання
5 (відмінно)	A	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили, володіє не менш ніж 90% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
4 (добре)	B	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартизованих ситуаціях, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 85% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	C	Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом науково-педагогічного працівника, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 75% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

3 (задовільно)	D	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень з допомогою науково-педагогічного працівника може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих, володіє не менш ніж 65% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	E	Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні. володіє не менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
2 (незадовільно)	FX	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину матеріалу, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	F	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

Підсумковий модульний контроль (ПМК) здійснюється по завершенню вивчення програмного матеріалу модуля і проводиться на останньому занятті. До ПМК допускають здобувачів вищої освіти, які набрали необхідну мінімальну кількість балів впродовж поточного контролю (середній бал успішності 3,0 і вище), не мають невідпрацьованих пропусків лекційних та практичних занять, засвоїли теми винесені для самостійної роботи в межах модуля та виконали всі вимоги, які передбачені робочою навчальною програмою з дисципліни.

Результат ПМК оцінюється у балах і в традиційну 4-бальну оцінку не конвертується. Максимальна кількість балів ПМК складає 80 балів. Мінімальна кількість балів ПМК, при якій контроль вважається складеним складає 50 балів. Максимальна кількість балів за модуль складає 200 балів (з них до 120 балів за поточну успішність).

Конвертація оцінки за традиційною 4-бальною шкалою у багатобальну (максимальний бал поточної успішності – 120 балів) – конвертація сумарної оцінки поточної успішності за модуль – проводиться лише після поточного заняття, що передує підсумковій атестації. Конвертація проводиться за наступним алгоритмом (таблиця 2):

– підраховується середня оцінка студента за традиційною 4-бальною шкалою, отримана протягом поточних занять, що належать до даного модуля (з точністю до сотих балу);

– для одержання конвертованої багатобальної сумарної оцінки поточної успішності за модуль середню оцінку отриману за традиційною 4-бальною шкалою треба помножити на коефіцієнт 24. Винятком є випадок, коли середня за традиційною 4-бальною шкалою оцінка складає 2 бали. У цьому разі студент отримує 0 балів за багатобальною шкалою;

– середній бал поточної успішності розраховується на загальну кількість занять у модулі, а не на фактично відвідану студентом.

Мінімальна конвертована сума балів поточної успішності для модуля дисципліни складає 72 бали.

Отримані бали за модуль науково-педагогічний працівник виставляє у «Відомість підсумкового модульного контролю (та індивідуальний навчальний план студента).

Студент, який за результатами складання ПМК отримав результат менший за 50 балів, зобов'язаний перескласти ПМК згідно з графіком не більше 2-х разів.

Таблиця №2. Уніфікована таблиця відповідності балів за поточну успішність, балам за ПМК, екзамен, та традиційній чотирьохбальній оцінці

Середній бал за поточну успішність (A)	Бали за поточну успішність з модуля (A* 24)	Бали за ПМК з модуля (A*16)	Бали за модуль та/або екзамен (A*24 + A*16)	Категорія ЄКТС	За 4-бальною шкалою
2	48	32	80	F FX	2

2,1	50	34	84		незадовільно
2,15	52	34	86		
2,2	53	35	88		
2,25	54	36	90		
2,3	55	37	92		
2,35	56	38	94		
2,4	58	38	96		
2,45	59	39	98		
2,5	60	40	100		
2,55	61	41	102		
2,6	62	42	104		
2,65	64	42	106		
2,7	65	43	108		
2,75	66	44	110		
2,8	67	45	112		
2,85	68	46	114		
2,9	70	46	116		
2,95	71	47	118		
3	72	50	122	Е	3 задовільно
3,05	73	50	123		
3,1	74	50	124		
3,15	76	50	126		
3,2	77	51	128		
3,25	78	52	130	D	
3,3	79	53	132		
3,35	80	54	134		
3,4	82	54	136		
3,45	83	55	138		
3,5	84	56	140	C	4 добре
3,55	85	57	142		
3,6	86	58	144		
3,65	88	58	146		
3,7	89	59	148		
3,75	90	60	150		
3,8	91	61	152		
3,85	92	62	154		
3,9	94	62	156		
3,95	95	63	158		
4	96	64	160	B	
4,05	97	65	162		
4,1	98	66	164		
4,15	100	66	166		
4,2	101	67	168		
4,25	102	68	170		
4,3	103	69	172		
4,35	104	70	174		

4,4	106	70	176		
4,45	107	71	178		
4,5	108	72	180	A	5 відмінно
4,55	109	73	182		
4,6	110	74	184		
4,65	112	74	186		
4,7	113	75	188		
4,75	114	76	190		
4,8	115	77	192		
4,85	116	78	194		
4,9	118	78	196		
4,95	119	79	198		
5	120	80	200		

Складання і перескладання оцінки поточного контролю

Наявність оцінки «2» за поточну успішність не позбавляє студента права допуску до підсумкового модульного контролю з допустимою мінімальною кількістю балів за поточну успішність. Студент не має право перескладати поточні оцінки «2» якщо він має мінімальну суму балів для допуску до ПМК. Поточні оцінки «3» або «4» не перескладаються. Студент зобов'язаний перескладати «2», у разі, якщо середній бал поточної успішності за модуль не досягає мінімального (3,0 бали) для допуску до ПМК, та з окремих тем (*захист історії хвороби, контроль практичної підготовки*), визначених кафедрою, як такі що обов'язкові для перескладання на позитивну оцінку.

Дозвіл на відпрацювання поточної оцінки «2» надає завідувач кафедри лише з метою досягнення студентом мінімальної кількості балів для допуску до ПМК чи СПА. Кількість перескладань поточної «2» обмежена двома спробами.

Підсумковий модульний контроль здійснюється після вивчення програми модуля з дисципліни і проводиться на останньому занятті модуля. Студентам, які під час навчання мають середній бал успішності від 4,5 до 5,0 звільняються від складання ПМК і автоматично (за згодою) отримують підсумкову оцінку відповідно до таблиці 3

ПМК складається студентами в період передбачений за навчальним планом, за умови ового відвідування курсу лекцій та практичних занять і отримання мінімальної суми балів за поточну уавчальну діяльність.

ПМК проводиться у два етапи: на першому – розв'язування тестів (теоретична частина) формату інтегрованого ліцензійного іспиту «Крок Б», на другому – усне опитування (практична частина), включаючи індивідуальний контроль практичних навичок та їх результатів на фантомі.

Рекомендована література:

Базова (наявна в бібліотечі ПДМУ):

1. В.С. Тарасюк, Г.Г. Титаренко, І.В. Паламар та ін. Медсестринство в педіатрії: підручник 2-е видання, Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина» 2021. 336с.
Н. Касевич, І. Петряшев, В. Сліпченко. Сестринська справа: підручник 3-е видання. – 2017. 816с.
2. С. Ткаченко, Р. Поцюрко, Л. Беш. Педіатрія з курсом інфекційних хвороб та основами імунопрофілактики: підручник. Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2021. 592с.

Допоміжна:

3. Тяжка О.В., Антошкіна А.М., Васюкова М.М., Казакова Л.М., Лутай Т.І. та ін. Основи догляду за дітьми. Техніка лікувальних процедур і маніпуляцій: навч. посіб. для мед. ВНЗ III-IV р.а. – 2-ге вид. / за ред. О.В. Тяжкої. – К. : Медицина, 2014. - 152 с.
4. Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. I-III рівнів акредитації / за ред. В.І. Литвиненка. - 7-ме вид., випр.

К. : Медицина, 2017. - 424 с.

Інформаційні ресурси:

1. Сайт кафедри педіатрії № 1 ПДМУ <https://pediatric-one.pdmu.edu.ua/resources/new/one>
2. Накази МОЗ <https://moz.gov.ua/nakazi-moz>

Розробники: к.мед.н., доцент Світлана ЦВІРЕНКО

Зав.кафедри педіатрії №1
із неонатологією,
к.мед.н., доцент

Світлана ЦВІРЕНКО